کلام نور

دعوت کننده ای که فاقد عمل باشد مانند تیر اندازی است که کمان او زه ندارد.

امام علی(ع)

اخبار

مقابله با نظام سلطه؛ موضع مشترک ایران با آمریکای لاتین

رئیس جمهور بامداد دوشنبه در صدر هیاتی سیاسی و اقتصادی و در راستای تقویت روابط با کشورهای دوست و همسو عازم کشورهای ونزوئلا، نیکاراگوئه و کوبا در آمریکای لاتین شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، رئیس جمهور در سومین سفر خارجی خود در سال ۱۴۰۲ بامداد دوشنبه به منظور ارتقای سطح روابط با کشورهای دوست و همسو، در رأس یک هیأت عالی‌رتبه عازم آمریکای لاتین شد. آیت‌الله رئیسی گفت: این سفر به دعوت رئیس جمهور محترم کشور دوست ونزوئلا، نیکاراگوئه و کوبا انجام می‌شود. همچنانکه اطلاع دارید امروز کشورهای قابل توجهی در آمریکای لاتین هستند که می‌خواهند مستقل زندگی کنند. رئیس جمهوری کشورمان با بیان اینکه این ارتباط بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای مستقل در آمریکای لاتین راهبردی است، افزود: موضع مشترک ما و این سه کشور ایستادگی در مقابل نظام سلطه و یکجانبه‌گرایی است. آیت‌الله رئیسی با بیان این که ارتباطات خوبی سال‌های اخیر بین ما و این کشورها برقرار شده است، خاطرنشان کرد: یکی از حوزه‌های ارتباط بین ما و این کشورها علاوه بر حوزه سیاسی، همکاری و مناسبات اقتصادی است. ارتباط خوبی بین ما و این کشورها در حوزه‌های اقتصادی و تجاری وجود دارد. ما در حوزه انرژی با این کشورها ارتباط داشته و داریم. رئیس قوه مجریه کشورمان تصریح کرد: در این دو سال همکاری ما با این کشورها توسعه پیدا کرده است. ما در حوزه صنعتی و کشاورزی، علمی، فناوری و پزشکی و درمانی با این کشورها ارتباط و همکاری داریم. رئیس جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: از جمله همکاری‌های خوبی که در این سال‌ها برقرار شده است و همچنان ادامه دارد، صدور نیروی فنی-مهندسی جمهوری اسلامی است که این کشورها همواره نسبت به نیروهای فنی-مهندسی ما اظهار تمایل کرده‌اند. آیت‌الله رئیسی با اشاره به اینکه آمریکا لاتین ظرفیت‌های بسیار خوبی دارد، تاکید کرد: امروزه به برکت انقلاب اسلامی و مردم عزیزمان ظرفیت‌های بسیاری خوبی در جمهوری اسلامی داریم. تبادل این ظرفیت‌ها می‌تواند در جهت توسعه همکاری‌های بین ما و کشورهای همسو و منطقه آمریکای لاتین نقش بسیار بسزایی داشته باشد. رئیس جمهوری اسلامی ایران افزود: این ارتباط حتماً علاوه بر ارتباطات دوجانبه، ارتباطات بین‌المللی را هم در بر دارد. همکاری‌ها بین‌المللی خوبی بین ما و این کشورها (کوبا، ونزوئلا و نیکاراگوئه) و اکثریت قریب به اتفاق کشورهای آمریکای لاتین برقرار است حتماً این سفر می‌تواند نقطه عطفی در جهت ارتقای سطح روابط بین ما و کشورهای آمریکای لاتین باشد. آیت‌الله رئیسی در پایان یادآوری کرد: سفرهایی زیادی از مقامات ارشد و دولتمردان و صاحبان سرمایه از این کشورها بویژه قریب به ۲ سالی که دولت سیزدهم فعال بوده است؛ به جمهوری اسلامی انجام شده است. ما امیدواریم که این سفرها و تفاهم‌نامه‌هایی که بین جمهوری اسلامی ایران و این کشورها به امضا خواهد رسید یک گام مؤثری در جهت ارتقای روابط و توسعه‌ی همکاری‌ها بین ما و این کشورها باشد.

حکم جدید رییس جمهور برای «محسن رضایی»

متن حکم رئیس‌جمهور در انتصاب محسن رضایی به عنوان دبیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا منتشر شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، در متن حکم حجت الاسلام سیدابراهیم رئیسی رئیس جمهور کشورمان برای محسن رضایی که صبح دیروز خبر موافقت با استعفایش از سمت معاونت اقتصادی ریاست جمهوری منتشر شد به عنوان دبیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا آمده است:

»با عنایت به مراتب تعهد و تجارب ارزشمند جنابعالی و با توجه به اهمیت اجرای منویات مقام معظم رهبری در رابطه با موقعیت جدید شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، به موجب این ابلاغ به عنوان دبیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا منصوب می‌شوید. فعال نمودن دبیرخانه شورا با بهره گیری از کارشناسان دستگاه‌های ذیربط، بررسی دقیق و کارشناسانه موضوعات ارجاعی و دستور جلسات، انطباق آن با مأموریت محول و لحاظ ضرورت تصمیم گیری در هر مورد، پیگیری اجرای مصوبات و ارائه گزارش نوبه‌ای مبتنی بر نظام نامه داخلی از اهم مسئولیت‌های جنابعالی می‌باشد. به جهت اهمیت موضوع و لزوم اهتمام جدی و ممحض شدن در مأموریت محوله، ضمن تقدیر و تشکر از زحمات جنابعالی با استعفای شما از سمت معاونت اقتصادی رئیس جمهور موافقت می‌شود. دوام توفیقات جنابعالی را از درگاه خداوند متعال مسالت می نمایم»

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای:

قوه قضاییه گوش شنوایی برای شنیدن انتقادات دارد

رئیس قوه قضاییه گفت: قوه قضاییه گوش شنوایی برای شنیدن انتقادات دارد و از هر نوع انتقاد مستدل و منطقی استقبال می‌کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، دیروز طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضائیه، با اشاره به بازدید اخیر خود از بنادر استان مازندران در راستای ساماندهی وضعیت ورود و خروج کالاها به بنادر به منظور جلوگیری از هدررفت بیت‌المال و انسداد بسترهای فسادزا و اقدام فوری دولت در ترخیص و تخلیه اظهار کرد: باید از دولت تقدیر و تشکر به عمل آوریم که در راستای اصلاح برخی فرآیندهای دارای اِشکال در امر ورود و خروج کالاها به بنادر، اقدامات عاجلی انجام داده و به نکات و تذکراتی که در جریان بازدیدهای ما و همچنین گزارش‌های سازمان بازرسی ارائه می‌شود، به سرعت و با اهتمام ترتیب اثر می‌دهند و فرآیندهای دارای اشکال را رفع می‌کنند؛ البته هنوز این مقوله کامل نشده و هنوز گله‌مندی وجود دارد؛ اما نکته مهم، توجه و اهتمام دولت به این مقوله است که جای تقدیر دارد.

رئیس عدلیه در ادامه با اشاره به هفته محیط زیست، اظهار داشت: محیط زیست باید از هر نوع آلایندگی و آلودگی که مخل حیات انسان است، به دور باشد؛ در همین راستا در قانون اساسی نیز بر مقوله مهم حفظ محیط زیست تاکید شده است؛ از جمله در اصل پنجاهم قانون اساسی مقرر می‌دارد: در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود.

از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است. رئیس قوه قضائیه در همین راستا متذکر شد: اینکه همگان باید در حفاظت از محیط زیست نهایت اهتمام را داشته باشند، امری قطعی و مسلم است، اما نباید به بهانه تخریب محیط زیست، جلوی هر فعالیت اقتصادی و تولیدی را مسدود کرد؛ بلکه باید تلاش کرد در زمان مطالعه برای عملیاتی‌سازی پروژه‌های اقتصادی و تولیدی، ترتیبات لازم برای حفاظت از محیط زیست و عدم وارد آمدن خسارت به آن، لحاظ شود؛ باید همگان خود را ملتزم بدانند که از زمان آغاز فعالیت اقتصادی و تولیدی، مقوله حفظ محیط زیست را لحاظ کنند و دستگاه‌های متولی نیز از همان ابتدای آغاز یک پروژه، نسبت به مواردی که ناقضِ حفاظت از محیط زیست است، اهتمام و التفات داشتهَ باشند؛ نباید اینگونه باشد که مرجعی مجوز شروع عملیات یک پروژه را صادر کند و در حین اجرا یا پایان عملیات، پس از صرف هزینه‌ها، فرآیند بهره‌برداری را به سبب مسائل محیط زیستی متوقف کند.

رئیس دستگاه قضا در ادامه به مقوله مهم حفاظت از محیط زیست انسانی و ایجاد فضا و بستر برای رشد کمالات و فضائل اخلاقی اشاره کرد و گفت: باید فضایی بر زیست انسانی حاکم باشد که رشد فضائل و مَکارم اخلاقی، ممکن و میسّر شود؛ در اصل سوم قانون اساسی نیز طی ۱۶ بند بر این مقوله تاکید شده است؛ از جمله آنکه بر ایجاد محیط مساعد برای رشد فضائل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوا و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی، تصریح شده است. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای تاکید کرد: امروز همه موظف هستیم تا در جهت سالم‌سازی فضای زیست انسانی چه در بُعد جسمی و چه در بُعد روحی، اهتمام داشته باشیم و چه بسا در این عرصه، بُعد روحی مهم‌تر و اثرگذارتر باشد؛ چرا که اگر محیط روانی جامعه آلوده شد، آثار سو این قضیه و آزردگی‌ها و پریشانی‌هایی که به تبع آن حادث می‌شود، به مراتب ناگوارتر از آلودگی محیط زیست طبیعی است.

قاضی‌القضات در ادامه با اشاره به در پیش بودن هفته قوه قضائیه، این هفته را فرصت مغتنمی دانست تا مسئولان و مدیران دستگاه قضائی در سراسر کشور با بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های موجود، بیش از پیش به تبیین و تشریح مسائل و موضوعات مرتبط با عدلیه بپردازند. وی افزود: مسئولان و مدیران قضائی در سراسر کشور در ایام هفته قوه قضائیه با به کارگیری ظرفیت‌های موجود به بیان دستاوردها و نقاط قوت و ضعف دستگاه قضائی بپردازند و موضوعات را برای مردم به درستی تبیین و تشریح کنند؛ چرا که معنای تحول همین است که نقاط ضعف را برطرف سازیم و نقاط قوت را تقویت گردانیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای تاکید کرد: مسئولان قوه قضائیه از فرصت مغتنم هفته قوه قضائیه به نحو احسن بهره بگیرند تا در راستای تبیین و تشریح مسائل و موضوعات، هم با مردم و سایر مسئولان سخن بگویند و هم سخن آن‌ها را استماع کنند؛ این قضیه نباید یکطرفه باشد؛ بلکه هم سخن بگویید و هم سخنان دیگران را بشنوید.

رئیس عدلیه تصریح کرد: بار دیگر تاکید می‌کنیم که قوه قضائیه گوش شنوایی برای شنیدن انتقادات دارد و از هر نوع انتقاد مستدل و منطقی استقبال می‌کند؛ ما انتقادات خیرخواهانه و دلسوزانه را عطیّه الهی می‌دانیم و نه تنها شنوای آن‌ها هستیم بلکه آن‌ها را به کار نیز می‌بندیم.

رئیس دستگاه قضا این نکته را نیز متذکر شد که انتقاد کردن آدابی دارد که چنانچه رعایت نشود، نه برای منتقد سود دارد و نه برای دستگاه یا فردی که مورد انتقاد واقع شده، نافع است؛ بعضاً افرادی با ادبیات نامناسب و گاهاً با استعمال الفاظ غیرشرعی و غیرقانونی و ارتکاب حرام مسلّم، به زعم خود به انتقاد می‌پردازند که باید گفت چنین انتقادی نه تنها سازنده نیست بلکه در زمره همان مواردی است که محیط زیست روانی و انسانی جامعه را به هم می‌زند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در ادامه خطاب به مسئولان قضائی گفت: چنانچه از قوه قضائیه انتقاد شد، به هیچ وجه ناراحت نشوید؛ این انتقادِ مطرح شده، یا وارد است و یا وارد نیست؛ چنانچه این انتقاد، وارد بود، در راستای رفع مشکل و نقطه ضعف اقدام کنید و چنانچه انتقادِ صورت گرفته، وارد نبود، موضوع را تبیین و تشریح کنیدَ و حتی تأمل کنید که چرا چنین انتقادی که وارد نیست در قبال مجموعه شما مطرح شده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه اعلام کرد:

دیدگاه ایران در ارتباط با برجام اصولی و روشن است

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: ایران در ارتباط با موضوع برجام دیدگاه‌های اصولی و روشنی دارد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری، در پاسخ به این سوال که تبادل پیام‌ها و مذاکرات غیر مستقیم میان ایران و آمریکا آیا برای بازگشت به برجام است یا در چارچوب دیگری است، اظهار داشت: پاسخ ما به این سوال سخت نیست و در ارتباط با موضوع برجام دیدگاه‌های اصولی و روشن شده‌ای داریم.

وی گفت: ایران هیچگاه فرایندهای دیپلماتیک را متوقف نکرده است. معیار و ملاک ما عملکرد طرف‌های مقابل ما بوده نه اظهارات رسانه‌ای که بیان می‌شود. سخنگوی وزارت خارجه بیان کرد: دولت سیزدهم هم در ارتباط با برجام از ابتدا سیاست اصولی و واضحی را بیان کرده و آن اینکه برجام همه موضوع سیاست خارجی ما نیست بلکه یکی از موضوعات مرتبط با سیاست خارجی است و در ارتباط با توافق اعلام شده که هرگونه توافقی علاوه بر منویات محکم و منطقی رهبر انقلاب و همچنین منافع ملی و قانون اقدام راهبردی مجلس به منظور تأمین منافع حداکثری کشور و عدم عدول از خطوط قرمز مورد توجه تیم مذاکره کننده است. کنعانی در مورد آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران در دیگر کشورها، نیز گفت: پیگیری دریافت این دارایی‌ها به عنوان یکی از موضوعات مهم با استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک ادامه دارد. برای تأثیر گذاری بر موضع غیرقانونی آمریکا از طریق واسطه‌ها گفتگوهایی را ادامه می‌دهیم لذا گام‌های مؤثری در این باره برداشته شده است. وی در مورد سفر رئیس جمهور کشورمان به آمریکای لاتین گفت: در هندسه سیاسی جهان نقش آمریکای لاتین حائز اهمیت است. هیئت‌ها بلندپایه اقتصادی از شرکت‌های خصوصی ایران در این سفر حضور دارند و ان‌شاالله همزمان با حضور آقای رئیسی شاهد برگزاری نشست‌های بخش خصوصی دو کشور خواهیم بود. وی گفت: این سفر به دنبال دعوت رسمی کشورهای آمریکای لاتین از آقای رئیسی صورت گرفته است. خوشبختانه مواضع سیاسی مشترکی درباره موضوعات مهم سیاسی و بین‌المللی با اغلب کشورهای آمریکای لاتین داریم که به تقویت ارتباطات و همکاری کمک می‌کند. وی در مورد دیدار علی باقری با مشاور رئیس جمهور آمریکا در مسقط، اظهار کرد: با هدف تحرک بخشی به مذاکرات رفع تحریم از پیشنهادات مقامات ارشد عمان که چندین هفته گذشته مطرح شده بود استقبال کردیم و تبادل پیام‌ها ادامه دارد. دستگاه دیپلماسی در مسیر تأمین منافع ملی از همه طرفیت‌ها استفاده می‌کند. از ابتکار و ظرفیت عمان نیز استفاده کردیم. کنعانی در مورد تاکید رهبری مبنی بر انجام توافق با حفظ زیرساخت‌های هسته‌ای گفت: مبنای مذاکرات رفع تحریم همان توافق امضا شده برجام است و دراین‌باره چارچوب جدیدی را نداریم و اخیراً توافق موقت مطرح شده که آن را گمانه زنی رسانه‌ای می‌دانیم و یا برخی طرف‌ها با انگیزه‌های سیاسی خودشان برای برهم زدن مذاکرات مطرح می‌کنند. سخنگوی وزارت خارجه در مورد ائتلاف منطقه‌ای و دریایی گفت: اصل اساسی برای ما در منطقه همکاری‌های دست جمعی به منظور ایجاد تأمین امنیت برای همه کشورهای ساحلی منطقه است. ایران معتقد است امنیت در منطقه باید به دست کشورهای اسلامی تأمین شود و حضور نیروهای فرامنطقه‌ای مخل امنیت در منطقه است. خوشبختانه در شرایط جدید منطقه‌ای و فضای مثبتی که در گفتگو ایران با کشورهای منطقه ایجاد شده از جمله توافق میان ایران و عربستان، معتقدیم شرایط برای ایجاد روابط چندجانبه برای تأمین امنیت برای آبراهه خلیج فارس فراهم است. وی گفت: با حضور نیروهای فرا منطقه‌ای در آب‌های بین المللی مخالف بودیم لذا همکاری منطقه‌ای می‌تواند بهانه حضور نیروهای فرا منطقه‌ای را سلب کند. سخنگوی وزارت خارجه در مورد گفتگوی تلفنی مکرون و رئیس جمهور کشورمان، گفت: در گفتگوی با طرف‌های مختلفی که علاقمند به تعامل با ما هستند در چارچوب گسترش روابط استقبال می‌کنیم اما اینکه درخواست گفتگو کنند و بعد بگویند تماس گرفته و هشدار داده‌اند، را رد می‌کنیم. در ارتباط با گفتگوی انجام شده طرفین دیدگاه‌های خود را مطرح می‌کنند. ایران در رابطه با اوکراین دیدگاه‌های شفاف خود را مطرح کرده که جزئی از جنگ در اوکراین نیستیم. وی ادامه داد: طرف اروپایی نمی‌توانند در رابطه با اوکراین طرف ادعاگر باشند. کنعانی در مورد نشست چهارجانبه درباره کشور سوریه گفت: نشست چهارجانبه در استمرار هماهنگی‌ها و مشورت‌های چهار کشور برای کمک به تثبیت شرایط امنیتی در سوریه است و اینکه مناسبات ترکیه و سوریه هم بتواند به یکدیگر نزدیک شود. در چارچوب روند آستانه ما توافقات گذشته را در نتیجه اجلاس‌های قبلی داریم و برداشتن گام‌های تکمیلی نیازمند تشکیل جلسات مشورتی است.

این نشست در تکمیل اقدامات سازنده چهار کشور خواهد بود. وی در مورد روابط ایران و بحرین گفت: گفتگو ها به صورت غیر مستقیم ادامه دارد و مقامات بحرین آمادگی خودشان را اعلام کردند و ما در ارتباط با همه کشورهای اسلامی علاقه مند به گسترش روابط هستیم. کنعانی در مورد اقدامات آمریکا در منطقه گفت: در ارتباط با حضور نیروهای نظامی آمریکا در خاک سوریه موضع ما روشن است. ما حضور نیروهای آمریکا را در خاک سوریه غیرقانونی و نقض صریح حاکمیت سوریه تلقی می‌کنیم. سخنگوی وزارت امور خارجه در رابطه با مناسبات ایران و اروپا و نگرانی اسرائیل از این رابطه گفت: نگرانی رژیم صهیونیستی امری طبیعی است لذا در ارتباط با اروپا، آمادگی داریم بر مبنای مصالح مشترک روابط خود را مبتنی بر احترام متقابل تقویت کنیم. کنعانی در مورد انتخاب افرادی خارج از کادر دیپلماتیک وزارت امور خارجه به عنوان سفیر در دیگر کشورها گفت: این موضوع امری رایج است.

معمولاً کشورها متناسب با کشور هدف و نوع مناسبات و موضوعات مورد توجه، افرادی را با توجه به نوع توانمندی، به عنوان سفیر انتخاب می‌کنند لذا این امر مختص ایران نیست و امری رایج است. وی در مورد اینکه آیا امکان به روز رسانی برجام وجود دارد، گفت: ما به دنبال همان برجام قبلی هستیم و چیز جدیدی برای مذاکره با طرف مقابل نیست و مذاکراتی را که در حال انجام است در چارچوب همان برجام قبلی است. کنعانی در رابطه با سفر وزیرخارجه ترکیه به ایران افزود: گفتگوهای تلفنی خوبی میان دو وزیر خارجه ایران و ترکیه صورت گرفته است و وزیرخارجه ترکیه در روزهای آینده به ایران سفر خواهد کرد.

سخنگوی وزارت خارجه در پایان درباره پرداخت مطالبات ایران از عراق، خاطرنشان کرد: ایران انتظار دارد که متناسب به توافقات انجام شده بین ایران و عراق عمل شود. متأسفانه در بازه زمانی یک سال اخیر در این زمینه با مشکلاتی رو به رو بودیم و بخشی از آن مداخلات آمریکا و موانعی بود که این کشور ایجاد کرد و این موضوع به مسئولیت دولت عراق برمی‌گشت. روابط ایران و عراق به عنوان دو کشور همسایه ارتباطی با دولت آمریکا ندارد.

سرمقاله

چرا جمعیت جوان نمی‌شود؟

امیر پروسنان

در حالی‌که کشور در مسیر سالمندی قرار گرفته و رغبت برای ازدواج و فرزندآوری کم شده برخی روش‌های عجیب مانند ثبت نام مادران باردار در سامانه‌ها برای جلوگیری از سقط احتمالی در دستور کار قرار گرفته است که به نظر می‌رسد شناسایی چالش‌ها و ارائه راهکارهای مناسب به خانواده‌های جوان در بستر اقتصادی مناسب می‌تواند بهترین حمایت در مسیر فرزندآوری معقول باشد.

ماجرای جوانی جمعیت که در سال‌های اخیر به یکی از مباحث مهم تصمیم گیری تبدیل شده، هر روز وارد مرحله تازه‌تری می‌شود و گویا مسئولانی که برای ازدواج و فرزندآوری جامعه تصمیم می‌گیرند، فاصله قابل توجهی از بطن جامعه و مشکلات موجود دارند. مشکلاتی که بسیاری از جوانان را از ازدواج دورتر کرده و بسیاری از زوجین را از فکر بچه دار شدن، انداخته است. به طور مثال، هفته‌های پر تلاطم خرداد در هر سال، موعد اجاره خانه بسیاری از همین زوج‌هاست. زن و مردی که باید در کمتر از یک سال، عدد قابل توجهی روی رهن و اجاره خانه بگذارند و از طرفی روز به روز با مشکلات بیشتر اقتصادی و اجتماعی مواجه می‌شوند. مشکلاتی که بسیاری از آنها را در رسانه‌ها هم می‌خوانیم و می‌شنویم. نکته جالب ماجرای جوانی جمعیت، توجه شبانه روزی مسئولان به داستان ناباروری است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌گوید که حدود ۴.۵ میلیون زوج نابارور در کشور داریم، اما سایر دستگاه‌ها نمی‌توانند آمار دقیق یا تقریبی از زوجینی بدهند که با وجود گذشت چند سال از ازدواج، به واسطه مشکلات فراوان اقتصادی و اجتماعی، حتی به فرزندآوری فکر هم نکرده‌اند.این‌که تمام بار جوانی جمعیت روی دوش نظام سلامت سنگینی می‌کند، نشان از شناخت اندک تصمیم گیران از مباحث جمیعتی دارد. آیا رفع مشکلات اقتصادی زوجین بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است؟ آیا حل مشکلات اجتماعی یا بازی با سلامت روان افراد به واسطه طرح‌های خلق الساعه، بر عهده نظام سلامت است؟ آیا اشتغال جوانان بر عهده وزارت بهداشت است؟ در این میان، تنها کاری که از نظام سلامت بر می‌آمد، توجه به موضوع ناباروری بود. موضوعی که در یک سال اخیر به پوشش بیمه‌ای آن فکر و اجرایی شد. علی رضا اعرابی «عضو هیات مدیره سازمان بیمه سلامت ایران» در این زمینه می‌گوید: بیمه سلامت در پوشش بیمه‌ای مادران باردار و درمان‌های مرتبط با نازایی پیشگام بود تا مردم پرداختی کمتری در این حوزه داشته باشند. این سازمان به رسالت خود عمل کرده است. محمد مهدی ناصحی «مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران» در نشست خبری اخیر خود درباره پوشش بیمه‌ای خدمات ناباروری گفت: در زمینه ناباروری اقدامات خوبی در سال گذشته انجام شد و ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ در زمینه قانون جوانی جمعیت توسط سازمان بیمه سلامت ایران هزینه شده است. وی ادامه داد: اعتباری که به سازمان بیمه سلامت در زمینه جوانی جمعیت در سال گذشته اختصاص یافت، جمعا نزدیک به هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بود که از سایر منابع این میزان را به ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان رساندیم. قطعا امسال نیازها و مراجعه بیشتر می‌شود و انتظار داشتیم اعتبار آن برای سال ۱۴۰۲ بیشتر شود. حدود ۴.۵ میلیون زوج نابارور داریم و آمار ما حدود ۵ درصد از آمارهای جهانی بیشتر است. با توجه به هزینه‌های بخش خصوصی، حداقل به ۲۰ هزار میلیارد تومان برای ناباروری نیاز داریم. هزینه‌های مربوط به ناباروری در بخش‌های دولتی با تعرفه دولتی و تا ۹۰ درصد پرداخت می‌شود. در جوامع مدرن امروزی که زوجین تا حد زیادی امکان تصمیم گیری درباره تعداد فرزند و زمان به دنیا آمدن آنها را دارند، ترجیحات و تمایلات باروری، مهمترین تعیین کننده‌های رفتار باروری است. نگرانی درباره سالمند شدن جمعیت ایران سبب شده که توجه زیادی به موضوع باروری شود. سیاست گذاران و پژوهشگران به دنبال مشخص کردن روندهای باروری در ایران و علت‌های کاهش آن میان گروه‌ها و طبقه‌های مختلف جامعه هستند. یافته‌های پژوهش‌ها نشان می‌دهد که میزان باروری در همه استان‌ها و تمام مناطق جغرافیایی و برای همه زیرگروه‌های اجتماعی و جمعیتی رو به کاهش است و در واقع نوعی همگرایی در رفتارهای باروری مناطق مختلف کشور دیده می‌شود. این‌که چه عواملی سبب می‌شود زوجین بیشتر یا کمتر از آنچه در ابتدا برنامه ریزی کرده بودند، صاحب فرزند شوند، بسیار مهم است. زیرا تمایلات باروری، قصد افراد و رفتار هدفمند آنها را نشان می‌دهد. پس هرچه اطلاعات جدید بیشتری در زمینه ترجیحات و اهداف باروری موجود باشد، سیاست گذاران بهتر می‌توانند تصمیم بگیرند. مطالعه مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۳ نشان داده که ۳۴.۶ درصد زنان متاهل ۱۵ تا ۴۹ ساله، غیر از فرزندان فعلی، تمایلی به داشتن فرزند دیگری نداشته‌اند. از طرفی، حدود ۷۵ درصد از جوانان در آستانه ازدواج، به پدر یا مادر شدن در حد بسیار زیاد یا زیاد علاقه دارند و حدود ۲۵ درصد علاقه زیادی از خود ابراز نکرده‌اند. در مطالعه دیگری در سال ۱۳۹۳، حدود ۵۵ درصد افرادی که صاحب یک فرزند بودند، قصدی برای ادامه فرزندآوری نداشتند و این رقم برای افراد دارای دو فرزند، ۸۴.۳ درصد بود. پژوهشگران می‌گویند که متغیرهای فرهنگی و اجتماعی نقش مهمی در تمایلات و ترجیحات فرزندآوری ایفا می‌کنند. در مطالعه‌ای تایید شده که ترجیحات باروری در زنان و مردانی که نگرش‌های جنسیتی سنتی داشتند، بسیار بیشتر از افراد با نگرش جنسیتی مدرن است. در مطالعه دیگری، مشخص شده که سبک زندگی سنتی تاثیری مثبت بر تمایل به داشتن فرزند و سبک زندگی مدرن تاثیری منفی بر تمایل فرزندآوری دارد. بنابراین باید تدابیر لازم به کار گرفته شود تا مشکلات اقتصادی -اجتماعی پیش پای زوجین برداشته شود تا با رفع این مسائل، خانوارهای جوان برای فرزندآوری امیدوار شوند. بیشترین علتی که برای عدم تمایل به فرزندآوری بیان شده، این است که افراد از آینده فرزندان خود نگران هستند. سخت بودن تربیت فرزندان، نامناسب دانستن داشتن فرزند زیاد و هزینه‌های اقتصادی نیز در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در طول ۴۰ سال اخیر، ۴ سیاست جمعیتی در کشور اجرا شده است. سیاست‌هایی که متناسب با شرایط زمان اجرایی شد و نتایجی نیز داشت. وضعیت کنونی کشور از نظر جمعیت، قابل قبول نیست و با توجه به سالمندی روز افزون، نیازمند جوانی جمعیت هستیم. ولی باید به این نکته توجه داشت که جوانی جمعیت نباید به هر قیمتی رخ بدهد و مسائل مختلف خانواده‌ها باید مد نظر قرار بگیرد. باید مشکلات پیش پای جوانان برای ازدواج رفع شود و تورم افسارگسیخته به کنترل درآید،شرایط مسکن هر سال حادتر نشود وبسته های حمایتی درخور و متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی، برای زوجین برای فرزندآوری ارائه شود. این‌که بخواهیم فقط به گزاره جوانی جمعیت فکر کنیم و دغدغه سالمندی جامعه را داشته باشیم و فرزندآوری را به هر قیمتی اجرا کنیم، آثار زیان بار فراوانی برای جمعیتی خواهد داشت که بدون محیا شدن شرایط، پایشان را به این جهان باز کرده‌ایم. بنابراین باید تدابیر لازم به کار گرفته شود تا مشکلات اقتصادی -اجتماعی پیش پای زوجین برداشته شود تا با رفع این مسائل، خانوارهای جوان برای فرزندآوری امیدوار شوند.

Alborz.payam@gmail.com